

svećenik i pjesnik Milan Pavelić, koji je kasnije postao isusovac.

Između ostaloga, vrijednost ove monografije sastoji se i u tome, što su po prvi puta objavljena mnoga djela mae-stra Ivšića. Dosad je velik dio njih bio u rukopisu. Čini se da je to jedan od razloga zašto i u novoj službenoj litur-gijskoj pjesmarici *Pjevajte Gospodu pje-smu novu* (1983.) nalazimo samo jednu (!) njegovu popijevku u liturgijskom di-jelu: *Slavna Majko Spasitelja* i još jednu u neliturgijskom: *Zastava Krista Kralja*. Ipak, urednici (među kojima je i pisac ovoga prikaza!) morali su uložiti više truda oko pronalaženja i otkrivanja Ivšićevih skladbi i uvrstiti ih u dotičnu zbirku.

Od svih djela najznačajnija su ona za mješoviti zbor. Posebno mjesto zauzima velika svečana *Misa Majci Božjoj od Ka-menitih vrati* na staroslavenskom jeziku, za mješoviti šesteroglasni zbor *a cappe-lla* (po uzoru na Palestrininu *Misu Papae Marcelli*!). Autor je u posveti napisao: *Preuzvišenom gospodinu dr. Antunu Ba-ueru, prvoborcu za Vjeru i Domovinu, za istinitu kulturu i svaki napredak...* Ivšić je u ovom djelu pokazao veliku vještinu polifonoga skladanja kao i znanje rada s glazbenim motivima (imitacija): neki se, naime, motivi mogu prepoznati u različitim dijelovima stavaka s različitim tekstom. Melodije je nalazio u gregori-janici, pa je stoga skladano u dijatonici (bez kromatike).

U odlomku monografije s podnaslo-vom *Analiza odabranih skladbi Matije pl. Ivšića* autorica Ines Fočić detaljnije obrađuje njih petnaestak, ukazujući na autorovu inventivnost, tehniku i nadah-nutost. Svagdje dolazi do izražaja skla-dateljeva preglednost i jasnoća sloga te nastojanje da tekst uvijek bude razu-mljiv i u prvom planu.

Napose je vrijedan 2. dio monografi-je gdje je otisnuto ukupno 56 glazbenih jedinica (devet od njih u dva različita to-

naliteta), među kojima se ističe već spo-menuta *Misa Majci Božjoj od Kamenitih vrati*. To će svakako pridonijeti češćem izvodenju Ivšićevih djela.

Cijela je monografija (opseg a4, ukupno 327 stranica) ukusno grafički opremljena, otisnuta na masnom papiru s određenim brojem faksimila (pisma, note) kao i fotografijama iz Ivšićeva života. Autori i urednici uložili su velik napor, uspjevši osvjetliti jedan nedo-voľno poznat svećenički i glazbenički lik u našem narodu kakav je bio mac-stro Matija pl. Ivšić. Nadamo se da će u izdanju *Hrvatskog društva crkvenih glaz-benika* izlaziti i dalje nova vrijedna izda-nja: kako o životu i djelovanju hrvatskih crkvenih glazbenika, tako i njihova glaz-bena djela priredena za izvedbu.

Marijan Steiner

Brigita Perše, *Menadžment u Crkvi. Vodstvo i organizacija crkvenih zajedni-ca*, Ravnokotarski Cvit, Lepuri, 2015, 132 str.

Knjiga je iz biblioteke »Ravnokotar-ski Cvit«, čiji je osnivač prije 20 godina bio prof. dr. sc. Stipe Nimac s Katolič-kog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Ovaj poduzetni franjevac ujedno je urednik svih dosadašnjih 29 izdanja (nekih i autor), koja je objavljivao u raznim mjestima: Benkovac, Pirama-tovci, Knin, Split, Lepuri. Cilj mu je promicati tim djelima ljudske i kršćan-ske vrijednosti, da što više uđu u narod i tako postanu dio opće kulturne baštine. »Biblioteka 'Ravnokotarski Cvit' svo-je ime zahvaljuje naslovu slavnog djela hrvatskoga gramatičara i istaknutoga pastoralista i katehetičara, ravnokotar-skoga fratra fra Tome Babića (Velim, oko 1680.–Šibenik, 1750.) 'Cvit razlika

*mirisa duhovnoga'* (Mleci, 1726., 1. izd.), koji se u narodu nazivao također 'Babuša' ili 'Babičev katekizam'« (str.131).

Knjigu *Menadžment u Crkvi* napisala je pastoralna djelatnica Ljubljanske nadbiskupije Brigita Perše (preveo sa slovenskog i lektorirao Božidar Brezinščak Bagola). Autorica je objavila još pet znanstvenih monografija te više članaka s područja teologije u Sloveniji i inozemstvu. Diplomirala je ekonomiju i teologiju te doktorirala na Teološkom fakultetu u Ljubljani.

Brigita Perše piše o raznim temama u vezi s menadžmentom u Crkvi i pritom se oslanja na Bibliju, dokumente Drugog vatikanskog sabora te pastoralnu literaturu. Sve procjenjuje u svjetlu suvremene teorije menadžmenta i organizacijske znanosti. Ističe da stručnjaci menadžmenta upozoravaju kako oko 85% problema u organizaciji poslova nastaje zbog neuspješnog vodstva. Knjigu je autorica podijelila na šest poglavlja kao zasebne cjeline.

U prvom poglavlju *Suvremeno tržište izazov za Crkvu* saznajemo što u stvarnosti danas znači gubitak monopola za religiozne organizacije: što znači djelovati na konkurentskom tržištu i kakav je to izazov za Katoličku Crkvu. »Tržište od tržišnih subjekata, pa tako i od religije, zahtijeva da se stalno preispituje glede toga da li ustroj i način rada na koji ispunjavaju svoje poslanje odgovara potrebama suvremenog čovjeka« (str. 23).

Drugo poglavlje pod naslovom *Poslanstvo Crkve u službi čovjeka* govori kako je Crkva na Drugom vatikansko saboru otkrila čovjeka, iako je on već bio otkriven s Kristom i njegovim Evanđeljem. Osim »radosti i nade«, počela je preuzimati »žalost i tjeskobu ljudi našega vremena« (GS) kao vlastite, iako se to ponekad u crkvenoj praksi premalo vidi. »U ovom dijelu knjige smo došli do spoznaje da mora u središtu crkvenog nastojanja biti čovjek i njegovo dobro,

odnosno spasenje, a ne samoočuvanje crkvenog aparata« (str. 35).

Treće poglavlje (*Suvremena organizacija i Crkva*) ulazi u srž problematike te donosi organizacijsku strukturu Crkve u svjetlu suvremene teorije organizacijske znanosti. »Crkva koja djeluje u sekulariziranom okružju mora djelovati drukčije i imati drukčiju organizacijsku strukturu od one koju bi imala da djeluje u posve kršćanskom okružju« (str. 51).

Četvrto poglavlje s naslovom *Vodstvena služba*. Iako se područjem vođenja bavi menadžment kao samostalna znanstvena disciplina, Crkva ne može te spoznaje jednostavno prenijeti u crkvenu praksu. Zajednica Kristovih vjernika, naime, ima drukčije ishodište od onih koje nude seminari menadžmenta. »Crkveni dokumenti 2. vatikanskog koncila i poslije njega gledaju na službu vodstva u Crkvi pod zajedničkim nazivom služenja« (str. 75).

U petom poglavlju *Timski rad i metode rada u zajednici* autorica donosi praktične savjete za rad u skupinama. Pritom ističe kako se s obzirom na uspješno funkcioniranje svugdje naglašava važnost timskoga rada. »Mnogi autori uvjereni su da možemo puno postići timskim radom kao tehnikom koja funkcionir po principu 'više ljudi više zna'« (str. 77).

*Pastoralno planiranje* naslov je šestoga poglavlja. Autorica piše kako »upravo planiranje jamči obazrivost za potrebe ljudi, budući da proizlazi iz analize njihovih sadašnjih i budućih potreba. Raditi bez plana, samo zato da nešto radimo, jedan je od najčešćih oblika otuđivanja od prioriteta.« (str. 109).

Autorica na osnovu usporednih studija ističe »da crkveni izvori o obrađivanim temama iz crkvenog menadžmenta i marketinga odgovaraju zahtjevima suvremene teorije organizacijske znanosti, marketinga i menadžmenta, čak ih nadilaze Š...Č Bilo bi poželjno da Cr-

kva ubuduće glede pitanja *kako* uči i od drugih znanosti. Pogotovo kako uvoditi željene promjene u praksu, a da pritom naravno prihvaća samo one metode koje su u skladu s kršćanskim načelima« (iz predgovora S. Nimca, str. 6). Brigitte Perše očituje se kao dobra analitičarka, koja pregledno iznosi predloženu građu. Koristi obilnu literaturu na raznim jezicima (slovenski, hrvatski, njemački, engleski) te donosi vlastita razmišljanja i zaključke. Djelo je svakako dobro došlo u hrvatsko jezično područje gdje je gotovo jedinstveno.

*Marijan Steiner*